

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ

Комисија за остваривање равноправности сполова у БиХ

Број: 01/8-011-458/02.

Сарајево, 09.05. 2002. године.

Primijeno:			
Org. jed.	Broj	Indeg	Vrijednost
	01/8-011-458/02		

ЗАПИСНИК

Са 9. сједнице Комисије за остваривање равноправности сполова у БиХ одржане 08.05.2002. године у Сарајеву у Парламентарној скупштини БиХ.

Сједници Комисије присуствовали су:

- Камберовић Виолета, председавајући комисије,
- Османовић Бахрија, први замјеник председавајућег Комисије,
- Пурић Мирсад, члан Комисије,
- Машовић Амор, члан Комисије,
- Неимарлија Хилмо, члан Комисије,
- Тошић Момир, члан Комисије.

Одеуствовали су: Стокић Душан, други замјеник председавајућег, те Малкић Абдурахман, Баковић Мирко и Тошић Момир, чланови Комисије.

Сједници су присуствовали слиједећи позвани гости:

- др. Нада Лер-Софронић испред Фонда отворено друштво БиХ,
- Ана Јакшић, Гендер центар Ф БиХ,
- Дијана Шехић ИХРЛГ,
- Представник Неовисне правосудне комисије,
- Леон Диаз из ОСЦЕ-а,
- Пол Труп из ОСЦЕ-а,
- Ижаковић П. Из Међународне правне групе
- Мухамед Купусовић, из Министарства за европске интеграције БиХ,
- и представница предлагача Закона о равноправности и једнакости сполова у БиХ испред Вијећа министара, госпођа Ђудерија Салиха.

Сједница је отпочела са радом у 13.00 часова.

За сједницу је усвојен слиједећи:

ДНЕВНИ РЕД:

07. Усвајање записника са 8. сједнице Комисије,
08. Отварање јавног саслушања и расправа о Закону о равноправности и једнакости сполова у БиХ
09. Текућа питања.

Након усвајања дневног реда, предсједавајући Комисије, г-ђа Камберовић Виолета је поздравила све присутне госте. Предложила је дискусију и усвајање записника са 8. сједнице. О записнику није било дискусије.

Комисија је једногласно усвојила Записник с 8. сједнице Комисије.

Ад. – 2 Отварање јавног саслушања и расправа о Закону о равноправности и једнакости сполова у БиХ (у даљем тексту: Закон)

У уводном излагању за другу тачку дневног реда, предсједавајући Комисије, г-ђа Камберовић је предложила да се на овој сједници отвори јавно саслушање и изврши размјена мишљења о предложеном Закону. Предсједавајућа је тражила од присутних изношење мишљења и сугестија и конкретних договора о овом Закону. Апелирала је на потребу формирања заједничког става о овом Закону свих чланова Комисије, а у томе ће им помоћи мишљење присутних гостију.

У дискусији која је услиједила, били су обухваћени сви аспекти Закона, а учешће су узели готово сви присутни чланови Комисије, као и гости.

Г-ђа Јасна Бакшић – Муфтић, експерт који је учествовала у изради драфта овог закона изразила је задовољство што је овај Закон у процедури доношења. Указала је на околност да је закон спој искустава земаља у транзицији као и модерних схватања европских земаља. Посебан квалитет је увођење квота за политичку партиципацију жена, односно жена на јавним функцијама. Револуционарност закона је што он захтијева 50% учешћа жена у тим релацијама. Исто тако, квалитетна новина је санкционирање насиља над женама и кућног насиља. Присутна гошча је објашњавала термине «привидно неутрална норма», «мушке термине» и сл. те је указала на одређена европска искуства у овој области. Подстакла је доношење овог закона очекујући да ће власт сачинити посебне програме и планове ради побољшања сполне заступљености у органима власти на свим нивоима. Указала је на искуства Индије, која је одредила посебна мјеста за жене, која су се само женама могла попунити и чија је пракса пуно допринијела афирмацији жена у политичком животу Индије.

Г-ђа Нада Лер-Софронић је такођер, у својству експерта учествовала у изради овог закона. Указала је на потребу хармонизације наших закона са законима Европе. Од овог закона се очекује да поправи стање положаја жене у друштву и спријечи дискриминацију које данас влада према женама у БиХ. Закон утире пут ка постепеном, али сигурном изласку жена из дискриминације. Многи сматрају да нема дискриминације жена, као што сматрају да нема ни проституције, нити корупције и сл. али када се мало прочепрка по проблематици, тада видимо да је ситуација доста сложенија. Није подржала ранију терминологију изражавања као што су изрази «једнакост», «еманципација» и сл. Она сматра да није важно колики је бројчано проценат заступљености жена у политици већ је важна интенција закона.

И други гости су дали допринос у овој расправи.

Г. Купусовић је читајући Закон схватио колике су размјере неравноправности жена. Уједно је указао на потребу веће политичке активности жена, тражећи да кроз ту активност оне узму већи колач власти који им припада. По њему, не треба ићи

скоковито у овој области већ треба полако и сигурно да се ствара већи простор за афирмацију жена.

Г-ђа Дијана Шехић је говорила о конзервативном окружењу у којем живе жене Босне и Херцеговине. У изради закона су учествовали представници 40 невладиних организација са цијелог простора Босне и Херцеговине а она их представља. Закон има своју тежину и ради се како за данашње нараштаје такође и још више за будуће нараштаје. Стање дискриминације жена у БиХ мора престати јер данас постоји велики број жена којима треба омогућити афирмацију на свим пољима.

Од страних дискусаната, посебно је о овом закону говорио Пол Груп из ОСЦЕ-а који је истакао околност да подржава доношење овог закона.

Дискутовао је и представник Независне судске комисије појашњавајући критерије за избор судија и указујући да по стандардима Вијећа Европе судије могу бити именоване само на основу својих квалитета, а полни састав не обавезује при избору судија.

Леон Диаз је указао на потребу доношења закона и говорио о комбинацији овог закона да Европском конвенцијом о елиминацији свих облика дискриминације жена. Зајконће бити велико достигнуће Босне и Херцеговине

Представник предлагача, у име Савјета Министара БиХ г-ђа Ђудерија Салиха је презентирала норме предложеног Закона. Заложила се да се закон донесе што прије иако отвара много полемика и дилема. Дала је конкретна појашњења у вези члана 15. као и других дилема, чије је рјешавање иницирао г. Машовић.

Дискусији, као и постављању конкретних питања о Закону, придружили су се чланови Комисије.

Г-ђа Османовић је подржала цјелокупну досадашњу активност, сагласивши се са Законом, те је предложила да се држимо процедуре одлучивања о овом закону, да би се он што прије усвојио и прије избора био у примјени. Закон је дошао из нужде, а без њега нема ни државе. Процент од 50% учешћа у власти не треба никог иритирати јер су више од 50% популације у БиХ жене. Несрећност односа приликом боловања жена, породилства и сл. су питања која се морају рјешавати, а овај закон ће отворити доношење одговора и на та питања.

Г. Машовић је истакао да је на последњој сједници исказао много примједби, те констатирао да остаје у цијелости за њих. Уједно је дао ретроспективан поглед на све недоумице и нејасноће које Закон доноси посебно указујући на чл. 1., 3., 4., 16., 20.,

На отворена питања у вези ових чланова давали су одговор присутни гости. У вези сувишности чланова 1. и 20. добио је одговор да може закон ићи без тих чланова. За примједбу на назив закона је речено да се може закон и другачије звати. Код члана 16. став 2. поставио је питање шта ако конкретна особа пристане на јавно приказивање и представљање, а оно је на увредљив начин. Кроз подвојена мишљења изражен је став да без обзира на увредљив начин приказивања и представљања женског лица треба забранити такву манифестацију.

Г. Хилмо Неимарлија је указао на неопходност доношења закона истакавши да нам у БиХ требају закони који искључују било који вид дискриминације. Посумњао је у реалност процената партиципације жена у политици, сматрајући да је поступност бољи пут. Истакао је да би револуционарност оваквих рјешења имала контрапродуктивна

дјејства, чега се треба чувати. Желели да се одвијају процеси уклањања препрека равноправности жена и мушкараца, подвукао је своју бојазан да борба за права жена не пређе у борбу против мушкараца. Традицијски, социјални, културни, цивилизацијски и сви други разлози укзују на потребу поступног остварења равноправности сполова.

Г. Стокић је указао на потребу да се, с обзиром да смо о овом и прошли пут дискутовали, темељито договоримо о даљој активности.

Г. Момир Тошић је указао на амбијент у којем се БиХ сада налази. БиХ је неразвијена и тек када се буде развијала тада ће и ова питања брже и боље рјешавати. Максималистички захтјеви партиципације жена у политици могу имати контрапродуктивно дјеловање.

На крају, сумирајући резултате, предједавајућа, г-ђа Камберовић се осврнула на састав Комисије истичући добар рад свих чланова у досадашњој активности, те је изразила убјеђење да ће чланови Комисије допринијети на доношењу овог Закона.

На крају, закључено је слиједиће:

- Нацрт Закона представља добру основу за расправу о свим питањима из његовог дјелокруга у току комисијске фазе доношења Закона,
- Расправа је била веома корисна, чији ће резултати утицати на посланике да формирају свој став о Закону и сваком његовом дијелу. На тај начин, посланици могу донијети квалитетне амандмане и уложити их Комисији прије коначне расправе о закону и истека рока комисијске фазе.
- Како је отварањем јавног саслушања помјерен рок за улагање амандмана, предложено је да се сједница комисије о овим питањима одржи по истеку рока, а то је иза 10 јуна 2002. године.

Ад. - 3 Текућа питања.

Није било никаквих текућих питања.

Овим је завршена 8. сједница Комисије.
Сједница је завршена у 15.30. часова.

СЕКРЕТАР КОМИСИЈЕ

Dr. Zijad Hasic
Др. Зијад Хасић

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ КОМИСИЈЕ

Камберовић Виолета

Viola Kamberovic